

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

EEN SCHELPENDOOSJE UIT BAKKUM

Een toneelspel in één bedrijf

door

Jan de Groot

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr.2396

PERSONAGES

(2 dames - 1 heer)

Man : Piet, 83 jaar. Stug. Mompelt meestal. Alleen als hij emotioneel wordt verheft hij zijn stem. Bijna schreeuwen. Rookt de ene sigaret na de andere. (zware shag)
Als hij zit is het op een hoge stoel aan de tafel. Hij poert in zijn neus en slobbert bij het drinken. Hij is zeer bijziend.

Vrouw : Bef, 79 jaar. Zit in een grote fauteuil, de benen in verband gezwachteld. Rookt de ene filtersigaret na de andere. Als er een stilte valt begint ze zachtjes te zingen, de maat slaand op de armleuning van de fauteuil. Praat te hard. Vaak klagelijk, verongelijkt.

Ria : 25 jaar. Verzorgster, werkt bij de thuishulp. Degelijk, beleefd en zeer kordaat. Zeer resoluut in haar bewegingen.

DECOR

Het decor stelt een huiskamer voor. Ouderwetse meubelen. Alles zeer goed schoongemaakt. Het geheel blinkt alsof er niet in gewoond wordt. Het lijkt of alles keurig op zijn plaats staat. Alwaar het nooit vandaan zal komen. Er staan geen dingen in het interieur die het persoonlijk zouden kunnen maken. (bv. schilderijen, foto's, snuisterijen.)

De twee oude mensen zien er zeer armoedig en ouderwets gekleed uit, maar wel schoon. Ria is een modern geklede, (beetje ordinair) jonge vrouw.

Om enige afstand te creëren lijkt het mij goed als de oude mensen door een jonge acteur en actrice gespeeld zouden worden. Ria daarentegen door een actrice van minstens 70 jaar oud.

VROUW : *(Zit in een fauteuil. Zingt zeer luid een smartlap. Slaat krachtig de maat op de leuning. Zij rookt. Na een tijdje gaat de deur open en komen Ria en de man op. Jassen aan. Ria heeft 3 zakjes ontbijtspek van Albert Heijn in haar hand. De man kijkt beteuterd naar de grond. De vrouw stopt met zingen, kijkt lang naar de man.)* Doe je je jas niet uit?

MAN : Mag ik nog binnen komen?

VROUW : Je bent toch al binnen? Ben je daar 83 voor geworden?

RIA : Wat een toestand, wat een toestand!

VROUW : *(Pakt de zakjes uit Ria's hand. Ria doet haar jas uit en hangt hem weg. Komt meteen weer terug.)* Hier!! Ontbijtspek! Mag ik niet eens hebben met die vaatvernauwingen.

MAN : Ik zie slecht. Door die beroerte.

VROUW : Blijf dan ook overal met je poten vanaf. Drie zakken ontbijtspek! Meneer ziet slecht! Vertel mij wat!

RIA : Rustig nou maar. Het is gelukkig goed afgelopen. Zullen we een kop koffie drinken?

MAN : Ja, dat heb ik wel verdiend.

VROUW : Hoor hem! Verdiend! Je poten moesten ze er afhakken! Dat heb je verdiend!!
Dat je me dit nog flikt op mijn ouwe dag.

RIA : Rustig nou maar mevrouw de Wit. *(Lang zwijgen. Getik van vingers.)*

MAN : Zo'n drukte over f.14,30.

VROUW : Je hebt het vaker gedaan, hé!!!

MAN : Laat me toch met rust, wijf.

VROUW : Ze moesten je opsluiten, dan heb je rust. Tussen vier muren. Of als ik tussen vier planken gestrekt hier de deur uitga. Dan heb je rust. Maar ik ga nog lang niet.
Als ik die benen niet had zou ik je flink op je sodemieter geven.

MAN : Daag me niet uit!! Hoor je!!!

RIA : Doet u nu eerst uw jas uit en gaat u eens rustig zitten. *(Hij doet het. Lang zwijgen.)*

VROUW : Niks kan 'ie. Alleen maar ellende brengt 'ie.

RIA : Zal ik koffie zetten?

VROUW : Het is toch zeker zo! Als ik niet die benen had gehad, was het hier in huis niet zo'n smeerboel geweest.

MAN : Jij wilt geen vreemden over de vloer.

VROUW : We moeten zeker weer naar een bejaardenhuis van je? Kraakhelder was het hier! Om door een ringetje te halen. Maar ja, die benen!

MAN : Huishouden is vrouwenwerk.

VROUW : Jij laat je handen alleen nog maar bij Albert Heijn wapperen.

MAN : Daag me niet uit!

RIA : Alles is weer in orde. Uw huis ziet er toch weer piekfijn uit?

MAN : Dankzij jou, Ria. Zij wilde geen vreemden in huis.

VROUW : Niet eens een stofzuiger heeft 'ie aangeraakt. En maar rattengif strooien. Dacht je dat 'ie de lijken opruimde?

RIA : U had ook veel eerder de gezinshulp moeten inschakelen.

VROUW : Wat moest ik? Die benen, hé! En hij ziet slecht sinds die beroerte. Hij zag de muizen niet eens liggen. Ik moest ze aanwijzen.

MAN : "Nee, geen vreemde in mijn eigen huis.", zei ze. Zo ging het ook wel.

VROUW : Niet eens een ei kon 'ie koken.

MAN : Ik haalde de boodschappen! Ik voelde me niet in orde na de beroerte.

VROUW : De blikken maakte hij open. Warmde ze niet op. Zo uit het blik. "Niks geen afwas," zei 'ie.

RIA : Weest u maar blij dat u nu weer goed eet.

VROUW : Wat ze brengen is niet slecht.

MAN : Jij kookte beter.

VROUW : Dat was met liefde. Dit is voor de massa. (*Zwijgen*) Wat had zij van beneden te klagen, dat het stonk.

MAN : Ze had naar ons toe kunnen komen.

VROUW : Als jij die beroerte niet had gehad, was ze hier nooit over de vloer gekomen.

MAN : Het zal weer niet mijn schuld zijn.

VROUW : Dat zeg ik niet. Toen jij daar zo raar lag, kon ik toch alleen maar om hulp roepen. Ik zit toch met die benen!

RIA : Moet er, nog iemand koffie? Zal ik zetten?

VROUW : Ze heeft me horen roepen. Ze heeft de politie gebeld. Toen is ze hier binnen geweest. Wat heeft een ander er mee te maken!

MAN : Voor die tijd was het goeiemorgen, goeiemiddag voor en na. Maar toen is ze begonnen met klagen. Ze bekeek ons niet meer. De ene ambtenaar na de andere stuurde ze op ons af. Je moet ook niet om hulp roepen. Dat weet je! Ik kan er niet tegen!

VROUW : Heb je hem weer! Man, je lag in coma!

MAN : Die buitenlanders mogen alles. Dacht je dat ze die controleren? Mooi niet. Zijn ze hartstikke bang voor.

VROUW : Natuurlijk stonk het. Hij doet geen huishouden. Je hebt de troep gezien, Ria.

MAN : Drie dagen je eigen huis uit, omdat ze de boel moeten identificeren.

RIA : Desinfecteren.

VROUW : Een keurig onderkomen was het evenzo goed.

MAN : Zo ziet het bejaardenhuis er ook uit!

VROUW : Maar met die benen zit je toch het liefst in je eigen stoel.

MAN : Die kan je meenemen. Als ik weer een beroerte krijg moet je wel.

VROUW : Jij bent van beton. Ik ga eerst. Zo wil ik het niet langer.

RIA : Zal ik dan straks maar dat ontbijtspek meenemen?

VROUW : Mogen we dat dan houden?

RIA : Het is betaald, mevrouw de Wit.

MAN : Zo'n eilie om f.14,30!!

RIA : Nou meneer de Wit, ik geneerde me wel, toen die meneer ons aanhield.

VROUW : Ja, klootzak! Een ander doe je ook nog ellende aan. Denkt alleen maar aan zichzelf, Ria.

RIA : Ik had toch al voor f.140,- aan boodschappen betaald. Die f.14,30 hadden er ook nog wel bij gekund.

MAN : Ze zijn anders rijk genoeg bij Albert Heijn.

VROUW : Het is de beroerte. Vroeger deed 'ie zo gek niet.

MAN : Ach, wijf. Albert Heijn ligt heus niet wakker van een onsie ontbijtspek.

VROUW : Je weet toch dat ik dat niet mag hebben, klootzak.

MAN : Laten ze je de hele middag voor op het bureau zitten.

VROUW : Ze hadden je nooit meer moeten laten gaan, etter. Je handen zullen boven het graf uit groeien.

MAN : Daag me niet uit!

VROUW : Met een strafblad kan je dat bejaardenhuis ook wel vergeten.

RIA : Rustig maar, mevrouw de Wit. De politie heeft er geen zaak van gemaakt omdat uw man al zo oud is. Wil er iemand koffie?

VROUW : Daar speculeert 'ie op. Oud!!

MAN : En jij dan! Met je benen! De trein naar Bakkum niet betalen!

VROUW : Da's wat anders. Ik ben gek op de zee. Mijn hele leven al geweest.

MAN : Kon ze nog lopen, hoor Ria. Met zo'n rek! Kocht ze geen kaartje voor de trein! Die jongen heeft het van geen vreemde! Deed ze net of ze het niet kon vinden als ze kwamen. Die conducteurs lieten het maar zo. Hadden altijd medelijden.

VROUW : De trein is toch veels te duur voor ons soort mensen. Vroeger gingen we met Frits in de auto...

MAN : Daag me niet...

VROUW : Verrader!! Klootzak! Doe maar niet zo schijnheilig. Hij stempelt nooit in de tram.

MAN : (*grinnikt*) Heb ik een oude strippenkaart bij me. Ik zeg dat ik wel gestempeld heb, maar dat mijn ogen zo slecht zijn. Vinden ze altijd goed. Die A.O.W. is mooi van Drees, maar het is niet veel hoor, Ria.

VROUW : Hij kocht wel altijd een kaartje voor Bakkum.

(Man en vrouw proesten het uit van het lachen.)

VROUW : We zijn nooit iemand tot last geweest.

MAN : Hypocriete wijf van beneden. Altijd zogenaamd zo vriendelijk.

VROUW : Als wij spullen willen bewaren, moeten we dat toch zelf weten.

MAN : Niet eerst naar ons toekomen. Nee, meteen de milieudienst.

VROUW : Dat gezeik van haar. Het stonk helemaal niet. Piet spoot altijd met die spuitbussen. Dat het fris rook.

MAN : Dennengeur. Lentebloesem... Tyfuswijf. Wat had ze er mee te maken?

VROUW : Zeggen ze dat je vervuild bent.

MAN : Niet te veel wassen is goed. Bouw je weerstand mee op.

RIA : Heeft u wel meer gepikt bij Albert Heijn?

MAN : Dat weet ik niet, hoor!! En het is nog niet afgelopen. Ze blijven ons controleren.

RIA : Ik kom wel eens dingen tegen, waarvan ik denk; Wat moeten ze daar nou mee?

VROUW : Vast en zeker, Ria. Sinds de beroerte doet 'ie vreemd. Is 'ie niet te vertrouwen.
Het wordt erger met hem. Er moet iets gebeuren! Wat moet 'ie als ik er niet meer ben?

MAN : Bemoei je er niet mee! Kan jij je alleen redden met die benen.

RIA : Laatst vond ik in de badkamer zo'n doosje flosdraad...

VROUW : Flos wat?

RIA : Van dat draad om je tanden mee schoon te maken.

MAN : Modern gedoe. Tandpasta was vroeger ook goed.

RIA : Nee, voor tussen je tanden. Maar u hebt toch een vals gebit?

MAN : Al jaren. Makkelijk zat. Effe onder de kraan met wat Vim. Klaar!

VROUW : Allebei, tegelijk alles eruit laten halen. Hij, boven nog zonder verdoving. Niks
geen gedonder meer met de tandarts. Maar wat moet jij met die flosrommel, Piet?

MAN : Dacht dat het scheerzeep was.

VROUW : (*gillend van het lachen*) Scheerzeep!! In zijn mond!!! (*Serius tegen Ria*) Hij
ziet slechts sinds de beroerte. Zo kan het niet langer.

MAN : Jij wil toch niet het bejaardenhuis in. Als ik weer voor dood neerval, zal je wel
moeten.

VROUW : Ik ga eerst. Dat weet je! Daar hebben we het over gehad.

RIA : Dus u heeft niets aan die flos?

VROUW : Alleen maar ellende, die vent. Je zoon heeft het niet van een vreemde.

MAN : Hou je bek! Hij is zo geworden omdat jij hem verpest hebt.

VROUW : Hou je bek!

MAN : Waar moeten we nu boodschappen doen, Ria?

VROUW : Gewoon bij Albert Heijn. Het is toch betaald!

MAN : Ik vroeg Ria wat.

RIA : Dat kan niet meer, mevrouw de Wit. Uw man mag niet meer bij Albert Heijn naar
binnen. Hij heeft een verbod gehad.

VROUW : Wàt!! Een verbod!! Zijn ze nou helemaal besodemieterd!! Hoor je dat Piet!